

Povilo Rimkaus gyvenimo keliu pasivaikščiojus

Vėrinys

JKVĖPTI GYVENIMO LIKIMAI KŪRYBA ATGARSIAI PRAMOGOS

Praėjusį ketvirtadienį kupiškėnai turėjo gerą progą atsukti laiko ratą šiek tiek atgal ir prisiminti daug ką iš prabėgusių kelių dešimtmečių, iš Kupiškio gydymo įstaigų praeities, iš savo jaunystės laikų, o svarbiausia vėl pasimatyti su žmogumi, kuris buvo neatšiejama tos istorijos dalis, vienas iš svarbių jos kūrėjų.

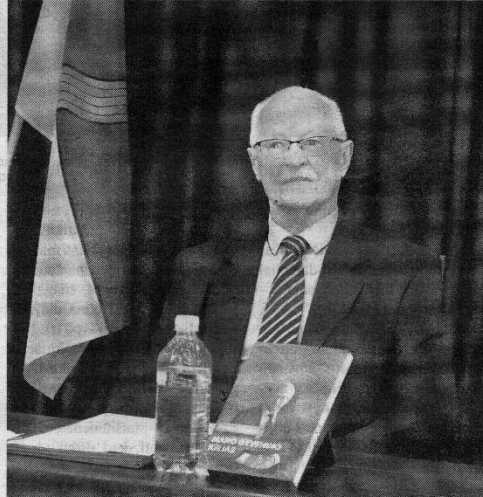
Tačien Kupiškio viešojoje bibliotekoje savo autobiografinę knygą „Mano gyvenimo kelias“ pristatė Lietuvos apiterapeutų asociacijos prezidentas, gydytojas, aktyvus visuomenininkas Povilas Rimkus, net dvi kadencijas, su pertrauka, vadovavęs Kupiškio ligonei. Gydymo įstaigų statybos rajone, čia atsiradusios diagnostikos naujovės irgi buvo šio žmogaus nuopelnas, jo organizacinių sugebėjimų išraiška.

Banquoilė
ALEKNIENĖ-ANDRIJAUSKĖ

KAS PALANKU PRISIMINIMAMS

Neseniai išleistoje P. Rimkaus knygoje „Mano gyvenimo kelias“, pasak renginio vedėjos Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotojos kultūrai Skaitės Bakaniėnės, daug vietos skiriama Kupiškio ir kupiškėnams. Ji pacitavo šios knygos pratarėję autorius išsakytas mintis, kodėl jis rašęs šią knygą: „Šią knygą rašiau ne dėl tuščios garbės ar pasipuikavimo. Ji yra ne vien tik apie mane. Per ilgą darbo karjerą nusidriekia skirtingų laikotarpių Lietuvos medicinos raidos istorija. Kai kurie mano pasakojimai, neabejotinai, yra Lietuvos valstybės istorijos liudytojai. O atskiro žmogaus gyvenimo detalės dažnai leidžia suprasti, kas ir kaip tam tikru metu vyko šalyje, kodėl buvo priimti vienokie ar kitokie sprendimai.“

Knyga P. Rimkui padėjo pristatyti jo studijų laikų kurso draugas prof. akademikas Vytautas Basys. Pasak jo, tokia nostalgiska renginio pradžia (ją padėjo sukurti ir saksofono grojęs Darius Jakštonis, Kupiškio kultūros centro Subačiaus padalinio

Povilas Rimkus su jauduliu laukė susitikimo su kupiškėnais, buvusiais bendradarbiais ir pažįstamais.

meno vadovas, – aut. past.) atitinka gyvenimo kelią.

„Povilą pažįstu jau šešiasdešimt trejus metus. Jis buvo studentų mokslinės draugijos prezidentas. Sakyčiau, studijų metais toks savotiškas idėjinis vadovas. Kvietė studentus įsijungti į mokslinę veiklą. Taip ir aš trečiame kurse parašiau pirmą savo mokslinį darbą.“

Jaunystėje Povilas vadovavo, vadovauja ir šiuo metu. Tik dabar senjorų medikų diskusijų klubui, susibūrusiam prie Lietuvos medicinos bibliotekos.

Povilas pasakė, kad jam terečiau padėti, tai ir padėdavo bendradarbiaujam. Povilas yra neeilinio talento ir energijos žmogus. Niekada neužbaigiantis veiklos, vis prisigalvojantis visokių naujovių“, – tvirtino V. Basys.

Jis sakė, kad ši knyga pasirodė 2023 metų pabaigoje ir pirmą kartą visuomenė buvo pristatyta tą metų gruodžio 2 dieną Lietuvos medicinos bibliotekoje. Vėliau pristatyta Jiezno bibliotekoje. Šiame krašte buvo viena iš pirmųjų Povilo darboviečių. Susidomėjimas knyga išties

didelis. Autorius negalėjo aplenkti ir Kupiškio, kurį nuolat prisimena su nostalgija, kur kas vasarą apsilanko su žmona Antanina.

V. Basys pacitavo literatūros kritiko Valentino Sventicko įžvalgas, kodėl reikia rašyti prisiminimus, kurie labai tinka ir šią knygą pristatant. Vienas iš jo paminėtų postulatų buvo tai, kad šiais laikais nebėra cenzūros ir žodžio laisvė yra didelis palankumas rašant prisiminimus.

Taigi knygos autorius buvo pakviestas pats pristatyti tą žodžio laisvę apie nuotiką savo gyvenimo kelią.

SVARBIAUSI AKCENTAI

P. Rimkus savo kalbą pradėjo prisiminimais apie savo mokytoją, buvusį sveikatos apsaugos ministrą Vytautą Kleizą, kuris Sveikatos apsaugos ministerijai vadovavo dvidešimt metų. Jam šio žmogaus viena proga pasakyti žodžiai labai įstrigę į atmintį, atitinka jo paties požiūrį.

„V. Kleiza tuomet pasakė, kad jam tas darbas teikia daug pasitenkinimo. Tai yra tarnystė ligoniui. Ga-

lįs pasakyti, kad ši profesija jam yra laimės dalis. Visiems medikams turi rūpėti, kad žmogus būtų sveikas, žvalus ir darbingas, t. y. laimingas.“

Aš šiandien esu laimingas, kad jūs atėjote, kad mes susitikome“, – kalbėjo knygos autorius ir nubraukė jaudulio ašarą. – Esu laimingas, kad turiu labai puikią šeimą. Žmona Antanina siunčia didelius linkėjimus tiems, kas ją pažinojo (A. Rimkuvienė dirbo 1979–1987 metais Kupiškio bibliotekoje, – aut. past.). Dėl ligos ji negalėjo kartu atvykti. Serga ne taip baisiai. Tikimės abu vasarą atvykti ir aplankyti gimines bei pažįstamus.

Džiaugiuosi savo vaikais Gintare, Dainiumi ir Tomu. Taip pat savo penkiais anūkais ir dviem proanūkais. Turiu brolių su broliene. Brolių apie 1975 metus atsiviliojau dirbti į Jiezno ligoninę. Ten jis ir liko. Gyvenimas eina į priekį. Iš savo šešiasdešimties veiklos metų Jiezno ir Kupiškio ligoninėse esu dirbęs po 15 metų. Taigi šios knygos negalėjau nepristatyti ir kupiškėnams.“

P. Rimkus papasakojo, kad šios knygos iniciatorius buvo prof. dr. Rimantas Stukas. Su juo važiavęs 2019 metais į bitininkų šventę Gelgaudiškyje. Kelionės metu jam papasakojęs jvairių nutikimų iš savo gyvenimo. Grįžtant namo R. Stukas jam pasakęs, kad imtų ir knygoje išguldytų visus tuos prisiminimus. Manęs, kad ir kitiems jie būtų įdomūs, kad nuveikta daug, kad ta veikla yra gyvoji sveikatos apsaugos sistemos istorija.

„Knygą rašyti pradėjau praėjusių metų pradžioje ir per tuos metus parašiau. Bibliotekininkai padėjo surinkti bibliografiją, sūnus Tomas pasirūpino maketavimu.“

Intensyviau tuo metu bendradarbiau su Lietuvos medicinos ir Jiezno bibliotekomis. Taip pat šiek tiek ir su Kupiškio biblioteka. Gal tuos dalykus ir pratęsiu, yra kitų temų. Antai kitąmet bus keturiasdešimt metų, kai Kupiškio ligoninė pradėjo veikti naujame pastate. Ta proga galima ir apie šios gydymo įstaigos istorijos išleidimą pagalvoti, juolab kad dalis tos istorijos, kiek pamenu, yra surinkta“, – kalbėjo knygos autorius.

Pasak P. Rimkaus, visgi prirai-

šė ketverių metų, kad knyga gimtų. Kodėl tiek laiko laukta? Todėl, kad jis tuo metu truputį susidomėjęs medicinos istorija

ISITERPĖ KITŲ ISTORIJOS

P. Rimkus papasakojo, kad viskas prasidėjo nuo prisiminimų apie V. Kleizą. Tarp kitko, šis žmogus, sveikatos ministras dirbęs 1960–1980 metais, keletą kartų buvo apsilankęs ir Kupiškioje. „2019 metais V. Kleizai būtų sukakę 100 metų. Ta proga nutarėme surinkti grupę medikų senjorų ir įkurti SMDK (senjorų medikų diskusijų klubas). Taip pavadinti buvo mano idėja. Tas klubas tebėra, funkcionuoja. Tuo džiaugiuosi. Su jo nariais ir aptarėme, kaip pagerbti buvusio ministro atminimą.“

Išleidome knygą apie V. Kleizą, paminėjome tą jubiliejų Vilniaus universiteto Medicinos fakultete.“

Toliau svarstė, ką mūsų klubui nuveikti. Kilo mintis paieškoti informacijos apie mūsų kitus buvusius sveikatos apsaugos ministrus. Parąšiau paskaitą apie visus Lietuvos sveikatos ministrus nuo 1919 iki 1940 metų. Buvo daug įdomių atradimų. Nuspręsta, kad reikia tą istoriją rašyti toliau. Pradėjau bendrauti su istorikais. Laikotarpis nuo 1940 iki 1990 metų buvo labai įdomus – valdžios virsmas, karas, pokaris.

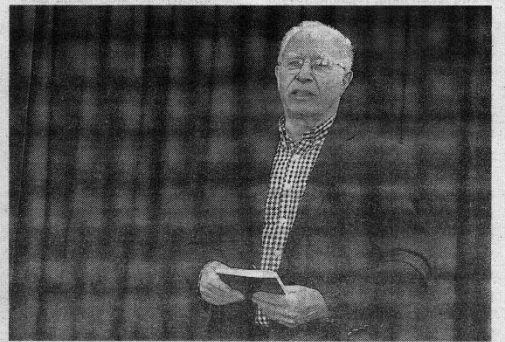
Bet nuo 1990 metų buvo tiek daug tų ministrų, taip dažnai jie keitėsi, kad kažką įdomesnio parašyti buvo sunku. Aš truputį daugiau žinau apie to laikotarpio buvusį sveikatos apsaugos ministrą Antaną Vinkų. Mes kartu dirbome trejus metus. Jis išties ryški asmenybė, kurios prašyti neįmanoma. Buvo kupinas idėjų. Pasiginčydavome, bet kai kurias idėjas pavyko įgyvendinti“, – prisiminė P. Rimkus.

Jis papasakojo, kad medikai senjorai organizavo ir Jurgio Brėdikio 90-mečio minėjimą. Jo jubiliejinis gimtadienis buvo minimas ir Seime. Seimui jis nusiumė savo vaizdo įrašą, o jį pagerbinimą Lietuvos medicinos bibliotekoje pats atėjo. Buvo ir knyga apie jį išleista, konferencija surengta.

Nuketla į 9 p.

Knygos pristatymo dalyviai. Autorės nuotraukos

Povilui Rimkui pristatyti knygą „Mano gyvenimo kelias“ padėjo jo jaunystės draugas prof. Vytautas Basys.

